

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 5

31. ledna 2010

Cena: 7 Kč

MALÁ OCHUTNÁVKA Z NOCI OTEVŘENÝCH KOSTELŮ 2010

Noc otevřených kostelů se dočkala v letošním roce již svého čtvrtého pokračování. Poprvé byla uspořádána v r. 2007 jako příspěvek českých církví k přípravě 3. Evropského ekumenického shromáždění v Sibiři a bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D. během ní tehdy podepsal společně s mnohými představiteli církví české ekumeny dokument Charta Oecumenica (stvrzený v r. 2001 ve Štrasburku podpisy prezidentů Konference evropských církví a Rady biskupských konferencí v Evropě) s podtitulem: Směrnice pro spolupráci církví v Evropě. K dokumentu a jím přinášeným závazkům církví probíhala pak - po zahajovací ekumenické bohoslužbě ve sboru CB, kde byl právě dokument podepsán - v chrámu ČČSH sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí panelová diskuse. Evangelický Salvátor hostil různé kapely a měl i dětský program, v římskokatolickém klášterním kostele sv. Jiljí vystoupily tehdy pravoslavné sbory z Rumunska a Bulharska, čímž byl rovněž připomenut vstup těchto zemí právě v lednu 2007 do EU. Načasování Noci otevřených kostelů na lednový termín bylo symbolicky zvoleno s ohledem na Týden za jednotu křesťanů, v němž se ke společným modlitbám, bohoslužbám a shromážděním setkávají již tradičně křesťané v mnoha částech světa za podpory Komise Víra a řád Světové rady církví a Papežské rady pro jednotu křesťanů.

Z první "Noci", kterou jsme spolu s tehdejší generální tajemnicí ERC

v ČR Jitkou Krausovou a mnohými dalšími připravovali jako jednorázovou akci, vznikla nyní nová tradice. Nová tradice byla rovněž zahájena při druhé "Noci", kdy jsme se pokusili poprvé zorganizovat ekumenické setkání studentů, pedagogů, vedení a přátel teologických fakult a učilišť. Letošní, třetí setkání, vedli opět sami studenti (HTF UK, ETF UK, HITS a současně zástupci církví československé husitské, československé evangelické, pravoslavné a starokatolické) podle navrženého liturgického formuláře na pondělí 18. ledna v rámci Týdne za jednotu křesťanů. Tak již podruhé toho večera zaznělo kázání na téma: "Vy jste toho svědky". Poprvé se nad tímto tématem zamýšlel na slavnostní ekumenické bohoslužbě v klášterním kostele u sv. Tomáše nově zvolený předseda ERC v ČR synodní senior Joel Ruml. Bohoslužbě zde za přítomnosti představitelů křesťanských církví a většiny biskupů Římskokatolické církve předsedal Miloslav kardinál Vlk. Podruhé, v našem kostele Jana Křtitele Na Prádle, kde se shromáždilo asi čtyřicet studentů Husitské a Evangelické teologické fakulty UK v Praze z různých křesťanských denominací, kázal na tento text závěru Lukášova evangelia jáhen a student HTF UK Jan Hlavsa. Ve svém kázání zdůraznil moc slova, kterou si současný člověk uvědomuje již jen velmi zřídka. Vyřčená slova přímluv při této bohoslužbě uzavřela studentka HTF UK samostatně formulovanou pros-

Dokončení na str. 3

Z předávání cen vítězům celocírkevní výtvarné soutěže

EKUMENISMUS JEDNOHO STOLETÍ – BOLESTNÁ LÉTA NADĚJE

Ekumenismus není pojem nikterak nový. O nacházení porozumění mezi církvemi se snažíme již 100 let. Právě letos se bude konat ve skotském Edinburghu konference o misii, která bude připomínkou téže konference, která se na tomtež místě konala přes-

ně před sto lety. Rok 1910 tehdy předznamenal sled setkání a rozhovorů, které pak roku 1948 vedly k založení Světové rady církví a následně celé řady dalších ekumenických skupin.

Ekumenismus se "rodil v bolestech" a ani jeho růst nebyl nikterak lehký. Přes všechny zvraty se však nyní ohlížíme zpět a vidíme vcelku uspokojivý výsledek. Ekumenická fóra existují na všech úrovních – mezinárodní, regionální, národní i lokální. Můžeme mít báječný pocit z dobře odvedené práce. Je tomu však skutečně tak? Ekumenismus se v posledních desetiletích stal nástrojem k překonávání mnoha dalších bariér než jen těch v církevní doktríně. V dobách tzv. "studené války" byl často jediným prostředkem, jak mohly církve v sevěření "železné opony" komunikovat s křesťany "tam venku". Po jejím pádu se stal tlumočnickem nových potřeb – potřeb reagovat na nestejné postavení jednotlivých církví mezi sebou navzájem, na postavení církví v sekulární společnosti, na vývoj této společnosti atd.

Církve potřebují také dále hovořit o věcech, které je spojují a rozdělují. Takové jsou nyní cíle ekumenických rad, konferencí a dalších grémií. Jsou to cíle vznešené, plně v linii poslání, které své Církvě uložil Pán Ježíš.

Ovšem, jak to tak bývá, věci v tomto světě nejsou jednorozměrné, ba ani dvourozměrné. Abychom pochopili, co je to květina, musíme se jí dočkat, ohledat ze všech stran, přivonět. Stejně je tomu se vším. Ačkoliv nesčetná prohlášení představitelů

církví a ekumenických společenství přetékají slovy odhodlání k proměně světa a proměně sebe sama na cestě k jednotě v Kristu, skutečnost bývá často jiná.

Vztahy mezi církvemi nejsou ani po jednom století takové, jaké si je vysnili zakladatelé ekumenismu. Zdálo by se, že vzájemné odsuzování se a pohrdání bylo překonáno. Vždyť spolu v ekumenických skupeních se sedí bok po boku, církve protestantské, pravoslavné, církve katolické reformy, odnědána i církve charismatické; v mnoha národních ekumenických radách zasedá i církev Římskokatolická a na mezinárodní úrovni je to významný partner v některých projektech. Během roku se představitelé těchto církví setkávají a hýří úsměvy a slovy o lásce a přijetí.

V čem je tedy onen problém? V tom, že oficiální postoje nutně neznamenají skutečné postoje jednotlivců. Že snaha několika lidí není přijímána těmi ostatními. Že mezi křesťany nepanuje skutečný zájem o pochopení, kam míří ekumena, proč se vůbec máme starat o jiné církve, ba ani jaký je ten oficiální postoj našich vlastních církví.

V posledních několika letech se mezi církvemi začalo hovořit o tom, že práce velkých ekumenických společenství není dostatečně efektivní. Že se její výsledky nedaří aplikovat v členských církvích, že hlas církví není ve společnosti dost silný, protože jen některé mají touhu jej pozvednout. Při hledání viníka je střídavě ukazováno na systém a na církve samotné.

Dokončení na str. 3

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ JIŽ ZNÁ SVÉ VÍTEZE

Součástí oslav 90. výročí zrodu naší církve byla též výtvarná soutěž s názvem "Kámen ke kameni a je tu chrám – místo k modlitbě". Účastnili se jí členové církve všech generací celkem v osmi kategoriích; dohromady se sešlo téměř osmdesát velmi rozmanitých děl: výkresy, fotografie, koláže, keramika, výtvořky ze sádky, perníku, dřeva, krajky, výšivky, instalace z kamenů... Všechna díla jsou vystavena v prostorách sboru naší církve v Praze 8-Karlíně, kde v sobotu 23. ledna proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů jednotlivých kategorií.

Po přivítání místním farářem br. ThDr. Jirím Vaníčkem a hlavní organizátorkou soutěže ses. Mgr. Vladimírou Mrákovou jsme vyslechli úvodní slovo bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty. Zamýšlel se v něm nad některými díly, rozdílem přístupu různých generací a nad úlohou výtvarného umění v církvi obecně. S krátkým literárním pásmem vystoupil Literárně-dramatický klub Dialog na cestě pod vedením ses. PhDr. Olgy Nytrové a několika milými vstupy odpoledne zpřijemnilly děti z pěveckého sboru Coro piccolo pod vedením Jany Galíkové. A teď již konečně k samotným vítězům.

V kategorii nejmenších umělců – předškoláků se na prvních třech místech umístili (jména jsou uvedena vždy v pořadí od prvního do třetího místa) Martin Maršálek, Adam Němec a Ondřej Tomčík. V kategorii mladší školní věk porota ocenila jako nejlepší díla Vojtěcha Kurka, Ondřeje Valeše a Marie Vostřelové. V kategorii starší školní věk byli jako nejlepší vybráni Marie Richtárová, Matěj Němec a Markéta Honzíková. Mezi mládeží nejlépe uspěli Anna Radová, Ondřej Mojžíš a Jan Věchet. Velmi zajímavé práce byly vytvořeny v kategorii skupin a to především v náboženské obci Blansko, kde vytvořili již zmíněnou instalaci z kamínků, jež přinášeli jednotliví návštěvníci církevních shromáždění z různých míst; a dále také modlitební knížku ve tvaru srdce, která obsahuje dětské modlitby (tato díla obsadila druhé a první místo

v kategorii skupin). Na třetím místě se umístila společná práce autorů Jerguše, Adama a Dorotky Dovalových, Tomáše, Ondřeje a Terezy Matýškových a Bábiny Bračkové. V kategorii dospělých byla oceněna díla Jitky Horákové, Ireny Košíčkové a Marie Heřmanové, ze seniorů nejlépe uspěli Iva Řípová, Anna Pluhařová a Ladislav Procházka a v poslední kategorii, ve které se do soutěže zapojili též profesionální umělci, první místa obsadili Jana Wienerová a Libor Bartoš. Děkujeme všem organizátorům, autorům, odborné porotě, sponzorům, kteří věnovali ceny, účinkujícím na slavnostním vyhlášení i karlínské náboženské obci za poskytnutí prostor. Výstavu si zde můžete prohlédnout až do 28. února v těchto dnech: úterý 16-19 h, středa 15-18 h, čtvrtek 15-18 h, neděle 8-11.30 h.

Jana Krajčířková

VÝZVA NÁBOŽENSKÉ OBCE PRAHA 2-VYŠEHRAĐ

Protože nás nenechává lhotejnými situace na ostrově Haiti, který postihlo 12. ledna ničivé zemětřesení, rozhodli jsme se vykonat tři neděle po sobě účelové sbírky a výtěžek zaslat na konto ADRA, která staví na Haiti nemocnici, poskytuje základní životní potřeby (jídlo a pitnou vodu) místním obyvatelům a má s řešením podobných situací velké zkušenosti. Pokud se k nám chcete přidat, konto ADRA je: 40284028/0300, variabilní symbol: 391.

ZPRÁVY

Slovo k 90. výročí církve

V rámci Křesťanské akademie v Mladé Boleslavi prosloví bratr pražský biskup ThDr. David Tonzar přednášku s názvem "Typologie křesťanských církví - slovo k 90. výročí CČSH". Přednáška se koná v úterý 16. února v 19 hodin v modlitebně ČCE v Husově ulici.

Všichni jste srdečně zváni.

(no)

Pozvánka na besedu

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu na téma Právní ochrana stromů v praxi aneb Jak úřady i občané mohou působit v (ne)prospěch stromů.

Úvodní slovo přednese RNDr. JUDr. Jitka Jelínková, PhD. z České inspekce životního prostředí.

Beseda se koná v úterý 9. února od 17.30 h v přízemí Emauzského kláštera (Vyšehradská 49, Praha 2).

(JNe)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

UTIŠENÍ BOUŘE

Tento krátký ale dramatický příběh si můžeme přečíst v Matoušově evangeliu 8,23-27. Najdete na našich rozbouraných obrázcích pět rozdílů?

(Řešení z minulého čísla: Nejsme hodni.)

Jana Krajčírřiková

(noe)

**CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ
VYHLAŠUJE VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
NA IT SPRÁVU SÍŤE
V BUDOVĚ ÚŘADU ÚSTŘEDNÍ RADY,
WUCHTERLOVA 5, PRAHA 6.**

**Své nabídky zasílejte do 26. 2. 2010
písemně na adresu
Církev československá husitská,
majetko-správní odbor,
Wuchterlova 523/5, Praha 6,
s označením "výběrové řízení IT"
nebo elektronicky na adresu wendlík@ccsh.cz.
Podrobnosti na www.ccsh.cz**

Připomínáme v únoru

Dokončení ze str. 3

20. 2. 1790 - Ve Vídni zemřel ve věku devětačtyřiceti let po necelých deseti letech vlády císař **Josef II.** (* 13. 3. 1741 ve Vídni), který si získal za svého života značné sympatie českého lidu. Vzniklo o něm mnoho legend, básní i písní, jeho vláda se považuje za vyvrcholení tzv. osvícenského absolutismu v habsburské monarchii. Trůn připadl Josefovi o šest roků mladšímu bratru Leopoldovi II. [1790-1792], který sice sdílel osvícenské názory svého předchůdce, avšak neubráníl se tlaku šlechty a Římskokatolické církve a učinil řadu ústupků k uklidnění atmosféry v monarchii. Nejvýznamnější josefínské reformy však zůstaly zachovány.

21. 2. 1575 - Zahájeno bylo jednání (prvního) českého sněmu o náboženských otázkách za účasti Maxmiliána II. Na sněmu se vytvořila dvě seskupení české šlechty: římskokatolicko-starokališnická menšina a novoutrakvisticko-bratrská většina, jež se zásadně lišily v poměru k habsburským rekatolizačním snahám. Práce na společném programu probíhaly od 17. března do 13. května 1575. Nekatolíci se shodli na společných člancích víry, na tzv. České konfesi; toto vyznání víry bylo kompromisem mezi konfesi augšpurskou, husitskou tradicí a zásadami Jednoty bratrské. Navíc stavové žádali, aby administrátoři a konzistoři podobojí byla dána pod vliv a moc stavovské obce. Stavové směli rovněž volit ochránce (defenzory) víry. Moravané podobné zemské vyznání nežádali.

28. 2. 1790 - Obrozenecký novinář a publicista V. M. Kramerius založil v Praze na Starém Městě vlastní nakladatelství a knihkupectví zvané Česká expedice, které se brzy stalo hlavním střediskem kulturních a politických snah české měšťanské inteligence.

29. 2. 1920 - Národní shromáždění přijalo základní zákon ČSR (č. 121/1920 Sb.) - Ústavní listinu Československé republiky. Ústava ustanovila dvoukomorový parlament a nahradila zatímní ústavu z 13. listopadu 1918. Národní shromáždění se skládalo z poslanecké sněmovny (300 členů, aktivní volební právo od 21 let, pasivní od 30 let, 6leté volební období) a ze senátu (150 členů, aktivní volební právo od 26 let, pasivní od 45 let, 8leté volební období). Poprvé směly volit i ženy. Ústava vycházela z teorie o rozdělení trojí státní moci: zákonodárné, výkonné a soudní, svůj vzor měla v americké a francouzské ústavě. Národní shromáždění přijalo (po velkém boji) i jazykový zákon, který označil "československý jazyk" za oficiální jazyk.

Z EKUMENY VE SVĚTĚ

CÍRKEV VE VELKÉ BRITÁNII REAGUJÍ NA VÝZVU OHLEDNĚ DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Církev dává 6,5 milionu liber na boj s domácím násilím, poskytují poradenství obětem a nabízejí až 370 000 nouzových noclehů, ukázal nový výzkum před Vánocemi v roce, který byl z hlediska domácího násilí nejhorší. Evangelikální Aliance, která zkoumala z tohoto hlediska 230 svých členských sborů a církví, zjistila, že 81 procent z nich pocituje, že je jejich povinností o tomto problému ve svých komunitách mluvit.

Průzkum zjistil, že 30 procent sborů a církví dává v průměru 540 liber ročně na charity podporující oběti domácího násilí, 43 procent sborů a církví poskytuje také jídlo, hračky a oblečení uprchlíkům. Pokud jsou tato čísla typická pro církve a sbory v UK, s ohledem na jejich velikost, potom britské sbory a církve poskytují 6,5 milionu liber domácím charitám a organizacím starajícím se o oběti domácího násilí ročně.

Více než polovina sborů a církví (55 procent) poskytuje poradenství obětem – celkovému počtu zjištěných obětí v UK za tento rok, což je 71000. S pachateli domácího násilí mělo poradenství 22 procent sborů a církví. Obětem poskytuje nocleh zhruba 16 procent sborů a církví, každá z nich poskytla průměrně 290 noclehů. Opět, pokud je toto číslo typické pro britské sbory, pak poskytnou ročně všechny společně 370000 noclehů obětem. Jak lidé, co do sborů a církví chodí, tak ti, co nechodí, vnímají církev jako možný zdroj podpory, zhruba třetina sborů a církví se setkala s tím, že je o pomoc žádali lidé, kteří nebyli jejich členy. Problém domácího násilí je vnímán velmi široce, 58 procent sborů a církví dokonce říká, že by mohly dělat pro pomoc více. Pouze pět procent jich má dojem, že již dělají dost. Problémy, které církvi a sborům brání dělat více, zahrnují nedostatek dobrovolníků (v 71 procentech případů), nedostatek informovanosti o možnostech pomoci (v 58 procentech) a nedostatek financí (ve 32 procentech). Že je potřeba o problému domácího násilí více hovořit na shromážděních, cítí 41 procent sborů a církví.

Není překvapivé, že církve a sbory, kde byly ve vedení ženy, byly oproti mužským kongregacím ochotnější darovat peníze (50 procent oproti 29), posílat dobrovolníky pomáhat (14 procent oproti 12), posílat věcné dary (52 oproti 41), poskytovat poradenství obětem (41 oproti 22), poskytovat ubytování (23 oproti 15), odkazovat oběti na další pomáhající organizace (59 oproti 33). Nejzajímavější bylo, že ve sborech a církvích vedených ženami, připadalo lidem snazší požádat o pomoc, hlavně členové kongregace se takto cítili. V téměř polovině kongregací vedených ženami (47 procentech) někdo požádal o pomoc, v kongregacích vedených muži to bylo 34 procent.

METROPOLITA EMMANUEL Z FRANCIE ZVOLEN NOVÝM PREZIDENTEM KEK

Ústřední výbor KEK, který se sešel v Ženevě ve dnech 16. - 19. prosince 2009, zvolil nového prezidenta a viceprezidenty. Prezidentem se stal metropolita Emmanuel z Francie, Rev. Cordelia Kopsch a biskup Christopher Hill se stali viceprezidenty.

Metropolita Emmanuel z Francie se narodil v roce 1958 na Krétě. Studoval teologii v Paříži a USA. Po jeho vysvěcení v roce 1995 byl Ekumenickým patriarchátem vyslán do Bruselu na pozici ředitele "Úřadu Pravoslavné církve pro styky s Evropskou unií". V následujícím roce byl zvolen biskupem a v roce 2003 se stal Metropolitou Svaté Metropole francouzské, přičemž nadále působil i v bruselském Úřadě coby ředitel. Metropolita Emmanuel je prezidentem Valného shromáždění pravoslavných biskupů ve Francii, spoluprezidentem Rady křesťanských církví ve Francii a spoluprezidentem Světové konference náboženství za mír (WRCP). Od roku 2003 byl členem Ústředního výboru KEK. Ve svém projevu zmínil jako priority práci pracovní skupiny pro restrukturalizaci KEK a nutnost koordinovat aktivity různých komisí a kanceláří KEK. Dodal, že zvláštní prioritou bude práce na opětovné integraci Ruské pravoslavné církve do KEK. Ta pozastavila své členství v říjnu 2008 po neúspěšném pokusu o vstup Estonské pravoslavné církve do KEK.

Rev. Cordelia Kopsch je viceprezidentkou Protestantů církve v Hesse a Nassau v Německu, spojené luthersko-reformační církve, která je členskou církví EKD. Po studiích teologie v Německu a Izraeli byla ordinována farářkou v roce 1980. Sloužila jako sborová farářka, jako duchovní pro "Peacework" ve Frankfurtu a jako členka představenstva Misie a ekumenismu v Darmstadtu. Od roku 2004 byla členkou Ústředního výboru KEK.

Biskup Christopher Hill byl ordinován diakonem v roce 1969 a knězem v roce 1970. Sloužil ve dvou farnostech v diecézi Lichfield, v roce 1974 se Lambeth Palace stal pomocným kaplanem biskupa v Canterbury v Radě pro zahraniční vztahy (v roce 1981 vzniklo Oddělení pro ekumenické vztahy). V letech 1982 - 1989 působil jako arcibiskupův sekretář pro ekumenické vztahy. Byl vysvěcen na biskupa Staffordu, v roce 1996 se stal místním biskupem v diecézi Lichfield a v roce 2004 se stal diecézním biskupem v Guilfordu. Působil v některých komisích věnujících se dialogu mezi anglikánskou církví a ostatními církvemi.

Ústřední výbor KEK také zvolil dalších sedm členů prezidia, kteří budou pracovat jako výkonný výbor. Českou republiku v něm reprezentuje Kateřina Děkanovská z Církve československé husitské.

Připravila: Zuzana Dvořáková, ERC

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9